

www.fotoakuten.se

Kalkbladet

Vem säger du att jag är?

Jag vill presentera er för Rutger. Jag tycker så mycket om honom, men jag vet att han fyller andra med skräck och misstroende. Han har ett ansikte som bär spår av ett liv, ärrat och knöligt med ögon som sett mycket. Rutger kom till mig under den sista helgen i februari, en helg i månaden åker jag ned till Handarbetets Vänners skola på Djurgården för att gå kurs i konstsömnad. I februari fick vi lära oss att sy ansikten med hjälp av nylonstrumpor, stoppning, knappar, nål och tråd, det var textilkonstnären Kristina Skantze som lärde ut sin teknik. Allas ansikten blev olika och när vi skulle prata om vad vi såg i de andras ansikten så fick jag höra att de i Rutger såg en narkoman, våldsman, någon man inte kan lita på och är rädd för, vilket förvånade mig eftersom jag inte såg det i hans utseende när han växte fram i mina händer.

Det får mig att tänka på när Jesus ställer frågan till lärjungarna: *Vem säger ni att jag är?* Det är som om Jesus blir sårbar en stund och söker bekräftelse av sina vänner. Av Jesu lärjungar så är det bara Petrus som har modet att svara på frågan, hans svar är att Jesus är Guds son, medan några andra fortfarande tvivlade trots att de levt med Jesus och senare såg honom uppstånden.

Vem säger du att jag är? Den frågan har jag aldrig vågat ställa så tydligt och klart, men tänkt på ibland. Jag som är kvinna, ljushyad, medelålders, kristen, präst, norrlänning, men också syster, faster, vän, kollega. Desto äldre jag blir desto mer tråkig och osynlig brukar jag tolkas av andra, och jag tror att jag delar det med många kvinnor. Därför får vi hjälpa varandra, se det bästa och tala gott om varandra.

Denna påsk kommer uppståndne Jesus att stå mitt ibland oss, eller sitta på stranden vid elden och ge oss mat medan han frågar: *Vem säger du att jag är?* Oavsett vad ditt svar blir så litar jag på att Jesus säger att du är älskad och helt fantastisk oavsett hur du ser ut eller hur livet har behandlat dig.

Guds välsignelse i påsktid!

Catharina Larsson

Foto: Maria Marre Gustafsson

*Följ vår återkommande skribent, Tina Wilhelmsson, i **Tinas tankar**.*

Tinas tankar

Fastan handlar om mer än mat

Den kristna fastan. Hur förhåller du dig till den? Du vet den fastan som börjar vid semlan och slutar vid påskägget, en tid som är inspirerad av att Jesus gick ut i öknen i 40 dagar. Samma fasta som vi också sjunger om i den klassiska julsången: "Nu är det jul igen och nu är det jul igen och julen varar än till påska, men det var inte sant och det var inte sant för däremellan kommer fasta."

Jag har insett att jag måste tänka på hur jag pratar om fastan och då framförallt hur jag pratar med konfirmanderna om den. Jag måste vara vaksam så att fastan inte kommer att handla om prestation och ännu en sak som hamnar inom "duktig flicka-syndromet". Det skulle även vara fruktansvärt om jag triggat personer med ätstörningar eller självdestruktiva beteenden. Att välja att avstå, lägga till eller förändra något i min vardag under 40 dagar behöver dessutom inte handla om vad eller när jag äter, utan det kan också handla om att ge mig själv tid för eftertanke eller att prioritera att göra saker jag mår gott av.

Att avstå utan behov på bekräftelse

Jag uppskattar fastan och vill se det som en möjlighet, där jag under en begränsad tid kan förändra något i min vardag för att få bättre förutsättningar för att bygga relation med Gud. Lite som att växla upp andligheten för en stund. Eftersom det handlar om relationen mellan mig och Gud, så innebär det att jag egentligen inte behöver berätta för någon om hur duktig jag är som avstår, lägger till eller förändrar något under 40 dagar. Jag funderar dock på om mitt ego klarar av att vara disciplinerad och fasta i 40 dagar utan att berätta det för andra och få bekräftelse på hur duktig jag är.

För mig blir det här ytterligare en dimension av fastan. Att jag vill kunna fasta i 40 dagar på det sätt jag själv önskar och dessutom vara tyst om det.

Tina Wilhelmsson

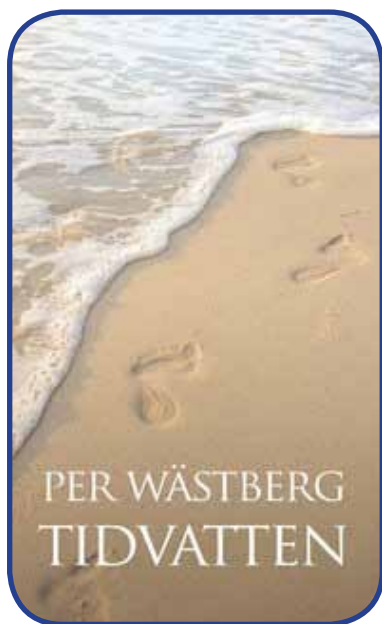
Fortsätt följa Marianne Wasend, en av våra medlemmar i stiftsföreningen, som under rubriken Mariannes Läslusta bjuder oss på intressant läsinspiration utifrån sin egen läslusta!

Mariannes Läslusta

En mästare i språk

Jag har med stor behållning läst Per Wästbergs senaste bok ”*Tidvatten*”, som gavs ut i samband med att han fyllde 90 år november 2023. Han är en hyllad författare som har givit ut ett stort antal böcker under sitt långa författarliv. Per Wästberg är som bekant även medlem i Svenska Akademin.

En stor del av livet har Per Wästberg ägnat sig åt att bekämpa förtryck, apartheid och rasism, för att han utgått från att allt kan bli bättre. Han beskrivs i Dagens Nyheter som en diplomat utan portfölj, en ängel i kulisserna.

Tidvatten är en tillbakablick, en meditation kring litteraturen, böckerna och minnet. Wästberg har i sitt liv träffat många kända, världskända och prisade personer. Han är mycket berest vilket också framgår i boken.

I slutet av boken skriver han djupt och innerligt om kärleken till sin fru som han träffade sent i livet.

Per Wästberg är en mästare i språk och meningarna når de högsta tonerna.

Marianne Wasend

Glöm inte att meddela ev. adressändring till
marianne.staaf.galldin@hotmail.com

Årsmöte KviSkH den 2 mars 2024

Även detta år hade vi förlagt årsmötet till Kyrkans Hus i Sundsvall, där vi var elva medlemmar som möttes.

Mötet inleddes med att Elisabeth Oxelhöjd informerade om sina erfarenheter av att ha varit deltagare i det ekumeniska följeslagarprogrammet. Hon var placerad i Gaza/Israel juni-september 2023. Hon bodde i det ockuperade östra Jerusalem men var mest på södra Västbanken.

Brott mot folkrätten

Vi fick ta del av hennes konkreta upplevelser av det våld, förtryck, begränsningar av livsbetingelserna och utsatthet som ockupationen av Gaza innebär för de som bor där.

Det är ständiga brott mot folkrätten och det pågår ett systematiskt arbete att ta över palestinska egendomar, bostäder och mark som sedan överförs till israeliska bosättare och/eller staten Israel. Genom konst som tex. muralmålningar förmedlas budskap i det offentliga rummet, om vad som händer. Återkommande veckovisa demonstrationer är ett annat sätt.

Elisabeth Oxelhöjd

Följeslagarprogrammet finns på Facebook, Instagram och X samt har en egen hemsida, <https://foljeslagarprogrammet.se/>

Slå följe för fred

Följeslagare från hela världen reser till Palestina och Israel för att genom sin skyddande närvaro bidra till att vidga handlingsutrymmet och ge hopp och stöd åt människor att verka för fred och försoning.

Så vidtog årsmötes- förhandlingarna

som Margareta Wänglund ledde från början till slut på ett mycket tydligt och tryggt sätt.

Under årsmötet avtackade vi Malena Lundefalk och Kristina Ekegerd som avgick ur styrelsen och vi hälsade två nya styrelseledamöter, Margareta Wänglund och Berit Selling välkomna.

Styrelsen 2024

Berit Larsson, ordförande, Marianne Staaf Gälldin, Mery Sauni, Berit Selling, Margareta Wänglund, kassör.

Varmt välkomna in i styrelsen

*Margareta Wänglund, Ljungaverk
margaretanatur@gmail.com*

*Berit Selling, Härnösand
berit.selling@gmail.com*

Genomförda aktiviteter 2023

– från Verksamhetsberättelsen

Inspirationshelg

Vi planerade och genomförde en danshelg med temat Fred i september 2023 på Vårsta diakoni under ledning av AnneLi Amilon och med elva deltagare.

Kalkbladet och Nyhetsbrev

Vi planerade att ge ut tre nummer av Kalkbladet under 2023 till alla våra medlemmar och det har vi genomfört. Bilder och texter produceras helt ideellt. Under 2023 inleddes en serie texter med rubriken Framtidsfönstret. Texter med fokus på frågor som är viktiga för framtiden. Vi har också engagerat medlemmar att återkommande skriva texter i Kalkbladet.

Bokcirkel

I Härnösand har bokcirkeln fortsatt också under detta år med nio deltagare. Cirkeln som har träffats tio ggr har läst boken Leva med ovisshet.

Projektet Fred på jorden, fred med jorden

Marianne Staaf Gälldin har deltagit i riksföreningens projekt 2022–2025 tillsammans med kvinnor från de övriga stiftsgrupperna.

Filmvisning i Sundsvall och Östersund

Filmen A Tree Has Fallen, en dokumentär om biskop Desmond Tutu, visades i Sundsvall och i Östersund. Filmens skapare Marika Grieshel närvarade med presentation och efterföljande samtal. Aktiviteten var ett samarrangemang med Sundsvalls respektive Östersunds församling samt Sensus. I Sundsvall den 4 maj 2023 deltog 20 personer i Kyrkans Hus och i Östersund den 6 maj 2023 deltog ca 30 personer på Bio Regina.

Våreld och Höstglöd

Marianne Staaf Gälldin och Mery Sauni deltog i Våreld i Umeå den 5–7/5 2023.

Berit Larsson och Mery Sauni deltog i Höstglöd i Stockholm den 30/10–1/10 2023.

Framtida aktiviteter

I vår förening har vi gedigen kompetens inom området pilgrimsvandring. Härnösands stift identifierar sig som ett pilgrimsstift och vill utveckla den delen. Föreningen har erbjudit stiftet att medverka med kunskap i detta arbete men de har ännu inte lämnat svar.

Tack biskop Eva!

Biskop Eva genomför nu kontraktsmässor i stiftets fem kontrakt, hon säger adjö och avslutar sin biskopsgärning i stiftet.

Söndagen 25 februari deltog jag i kontraktsmässan, andra söndagen i Fastan, i Sundsvalls kyrka där biskop Eva predikade. Temat var den kämpande tron. Det blev extra högtidligt och en varm gemenskap i kyrkan denna söndag, och med många medverkande i mässan. Efter mässan samlades vi i Kyrkans Hus för kyrkaffe och biskopen gav oss inspiration och råd om framtiden i kyrkan.

Hon inledde med att tala om de dystra framtidsprognoserna för kyrkan men konstaterade att den kommer att leva för evigt, men däremot förändras organisation och byggnader. Kyrkan är Guds familj och att vila i Gud och leva i gemenskap med Kristus genom församlingsliv, inte byggnader och organisation. Sakramenten och ett levande gudstjänstliv är grundstenar i att vara kyrka.

En gudstjänst är ingen föreställning

För framtiden uppmanade oss biskop Eva att vi ska vara stolta över vad vi gör i kyrkan och att synliggöra kunskapen om kyrkan, både för oss själva och andra. Sluta räkna människor i kyrkan, samlas i bön och tänd ljus tillsammans, blev ett mycket konkret budskap från henne. Gudstjänst är ingen föreställning för publik. Ta ansvar för kyrkan och gudstjänsten blev också ett tydligt råd, som medlem, i styrelser, och i ideella uppdrag. *"Gå ut – sitt inte stilla"*, blev nästa råd, kyrka är en vandring genom tiden och livet och tron. Bär och visa känslan *"Yes, jag bär en tro"*, att tro är att vila i tillit tex. genom att dela sakramenten i gemenskap.

Inspirationstalet avslutades med en hyllning till att vi är ett pilgrimsstift. Vi har ett fint historiskt arv genom de många St Olavskyrkorna och pilgrimslederna. Ta vara på det och var stolt sa biskop Eva. *"Vi är pilgrimer i tiden, livet och tron"*. Tro i rörelse och bön.

Text och foto: *Marianne Staaf Gälldin*

Vi börjar om – Härnösands stift väljer ny biskop

Kyrkans ritualer ger oss ordning, kraft och igenkänning, ett avslut betyder också att vi gör oss redo för en ny början. Och den processen har redan inletts med biskopsvalet. Jag är en av de 398 utsedda elektorerna och anställda i vignings-tjänsten som är röstberättigade.

Vi möttes första gången den 27 februari i Tonhallen i Sundsvall för att genomföra nomineringsvalet.

Prästen Malena Lundefalk bar sina korsörhängen för att visa att hon tar dagen och valet på allvar.

En beredningsgrupp hade arbetat fram fem kandidater och under mötet pläderades för ytterligare sex kandidater, totalt elva kandidater (5 kvinnor, 6 män) Efter slutna omröstning kvarstod åtta kandidater (3 kvinnor, 5 män) som fått mer än 5 % av rösterna.

Följ valet på denna länk:

<https://www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift/atta-kan-bli-ny-biskop-i-harnosands-stift>

Det är så intressant och hedersamt att få vara med i processen att utse ny biskop.

Text och foto: *Marianne Staaf Gälldin*

Här genomförs slutna omröstning genom att skriva namn på den man röstar på. Valförrättare tar sedan emot rösterna.

Stor spänning vid röstsammansättningen på Tonhallens scen.

Här når du Kvinnor i Svenska kyrkan, Härnösands stift Styrelsen:

Marianne Staaf-Gälldin, Sundsvall, tel. 076 - 830 82 66

Berit Larsson, Frösön, tel. 070 - 230 95 57

Mery Sauni, Härnösand, 070 - 389 53 90

Margareta Wänglund, Ljungaverk, 070-609 97 27

Berit Selling, Härnösand, 070-385 73 02

Berättelser/Minnen

Ett önskemål till Kalkbladets läsare.

Tycker du som jag att det skulle vara trevligt om vi läsare av Kalkbladet kan skriva och berätta för varandra om vardagshändelser, minnen eller annat som du blir glad över och som du gärna skulle vilja berätta vidare. Ett annat tips är att skriva om något som du uppskattar hos din församlingskyrka, tex en kulturskatt som ni har i kyrkan.

Min förhoppning är att vi har mycket att berätta om för varandra. I dagens oroliga värld är det extra viktigt att skicka vidare positiva energier ifrån händelser, platser, saker som vi blir glada över.

Jag kastar iväg "berättarbollen" med ett sommarminne ifrån ett kvittrande besök i Haverö kyrka juli-23.

En Svala gör ingen sommar som ordspråket säger – men två svalor förgyller gudstjänsten

En söndag i början av juli 2023 besökte jag Haverö kyrka inom Borgsjö-Haverö församling. Regnet hängde i luften och något kylig vind utomhus. Att gå in i kyrkan och mötas av ljuset och kyrkans rymd samt de vackra kyrkliga inventarierna spred en varm inbjudande känsla. Kyrkans atmosfär kändes välkomnande.

En kyrka väl lämpad för fågelkvitter

Denna söndag var det två små extra kyrkobesökare, två små kvittrande svalor som bokat plats högt upp ovanför altaret för att delta i gudstjänsten. Innan gudstjänsten startade informerade kyrkvaktmästaren om de "flygande små besökarna".

Från början satt svalorna helt tysta och stilla ovanför den vackra förgyllda ramen på altarmålningen. När organisten började spela på kyrkorgeln började svalorna förskräckta flyga runt, hit och dit i kyrkorummet. Viss spänning spred sig, tänk om svalan kraschar mot något kyrkfönster. När prästen började sin predikan så började svalorna att slappna av och istället kom det ett fint kvitter ifrån dem som spreds i kyrkan. Kan bara konstatera att Haverö kyrka har en bra akustik som väl lämpar sig för fågelkvitter. Svalorna blev allt mer livliga i sin flygkonst och de landade på olika platser som t ex psalmtavlan.

Två bilder som visar på svalornas "kyrkliga landningsställen".

Gamla minnen dök upp
Måste erkänna att svalornas kvitter gjorde att predikans budskap bleknade och istället svävade jag bort i mina minnen. Jag började minnas min barndoms somrar med besök hos mormor och alla kvittrande svalor i ladugården. Andra svalminnen dök upp hos mig och jag kände hur glad jag blev av kyrkans svalor som spred ett budskap till mig om vikten att bevara sina minnen. Svalans kvitter gjorde mig känslomässigt berörd och förmedlade en vacker finstämd känsla inombords.

En svala gör ingen sommar som ordspråket säger men två svalor förgyller gudstjänsten. Tack för naturens rikedom med bla annat fågelkvitter som lyfter och berikar våra liv.

När jag kom hem började jag fundera mer på vad fågeln Svala betyder. Det finns en liten skrift "*Djurens språk*" av Carina Solöga där olika djurs budskap/visdom beskrivs. Djuren har oftast mycket att lära oss bara vi är lyhörda och stilla i sinnet.

Fågeln svala betyder enligt Solöga; "Med frid inom dig själv skapar du frid i världen. Min gåva till dig är att ha ett fridfullt sinne." Visst var det fin betydelse av svala. Det budskapet om "*Frid*" kommer jag att tänka extra mycket på till sommaren när jag ser en svala.

De gamla gravstenarna lever vidare

För mig är Haverö kyrka med sin vackert belägna kyrkogård en mycket vacker plats som jag gärna besöker. Kyrkogården ligger så fint inbäddad bland stora ståtliga träd intill sjön Havern. Det är själsligt vilsamt att gå runt på Kyrkogården. Det som känns extra fint är att gamla bortplockade gravstenar och gravkors placeras ut tillsammans i grupp på flera ställen och bildar en vacker kulle med gravstenar. Så fint att de gamla gravstenarna fortfarande får leva vidare och får pryda kyrkogården till glädje och vördnad för oss besökare.

Haverö kyrka är vackert utsmyckad med flera intressanta interiörer. Om du är intresserad av kyrkor inom Härnösands stift så finns det en trevlig och detaljerad beskrivning av kyrkan och dess inventarier på nätet <https://www.svenskakyrkan.se/ange/havero-kyrka>

Margareta Wänglund, Ljungaverk, Torps församling

Framtidsfönstret

Här i vårt **Framtidsfönster** vill vi inspirera och uppmärksamma framtidsfrågor som föreningen kan komma med i föreningen. Vi bjuder in gästskribenter som kan ge oss mer kunskap och visa oss frågornas betydelse. Om du har någon fråga du vill att vi ska skriva om, ta kontakt med någon i styrelsen så kan vi hitta någon gästskribent eller om du vill skriva själv.

Hanna Brande

Född och uppvuxen i Jämtland, med släkttrötter som går djupa. Prästvigd 2002 för Härnösands stift och har tjänstgjort i församlingar i Jämtland och i Stockholm. Sedan 2023 kyrkoherde i Östersunds församling.

Är en av fyra handledare vid den Kvalificerade predikofortbildningen, Stiftelsen Fjellstedtska skolan i Uppsala.

Gör er bekymmer för morgondagen!

– Trädgårdsmästarens uppdrag

”Kan du skriva några rader om klimathotet?” Ungefär så löd frågan och jag hör mig själv svara: ”Ja, visst kan jag skriva något om det.” När jag egentligen borde ha svarat: ”Nej, det finns så många andra som har skrivit och tänkt kring tro, klimat och skapelsens vanda. Andra som kan det där på sina fem fingrar.”

Nu sitter jag här och ska försöka formulera mig. Famlar efter tankar tills jag till slut landar i mina hemmakvarter. **Förkunnelsen.** Mitt forum är förkunnelsen. Det är där jag känner att jag kan formulera mig både som teolog och präst. Så detta som jag nu skriver har stråk av förkunnelse där jag väver bibelns berättelser med mina egna tankar. Ett försök att förhoppningsvis ge ytterligare några perspektiv i denna stora, komplexa men ytterst akuta fråga som gäller vår jord där vi, när vi tänker på vår jord, behöver bekymra oss för dess morgondag.

Evangelisten Matteus använder himlens fåglar och ängens liljor som exempel för människan när Gud vill att vi inte ska bekymra oss för

morgondagen. Gud låter ängens liljor växa och himlens fåglar fritt flyga runt på himlen, medan vi människor känner ett behov av att så och skörda, arbeta och spinna. På samma vis som liljorna växer och frodas under Guds försorg, så vill Gud att vi människor ska ta en dag i taget. Gud vill att vi ska vara lyhörda och lyssna in, att vi ska se på himlens fåglar och ängens liljor som föredömen i sättet att leva.

Att inte ta mer än vi behöver

Vi har inte lyckats så bra, det kan vi konstatera. För nu när vi riktar blicken upp mot himlen, så har fåglarna minskat i antal. 800 miljoner sedan 1980, närmare bestämt. Ja, det kan man läsa i de stora nyhetstidningarna och i forskningsrapporter. Minskar fåglarna i antal så påverkar det andra arter och i förlängningen hela jorden. Oändligt sorgligt, när man tänker på det. Oändligt.

Vi måste börja bekymra oss för morgondagen. Läget är akut och kanske till och med omöjligt att häva. Vi lade krutet på att bekymra oss för vårt eget istället. Mycket ville ha mer och vi glömde att himlens fåglar och ängens liljor var föredömen i att inte ta mer än vi behöver. Mänskligheten har tagit långt mer än vi behöver. Det är ett faktum och det är dags att vi börjar bekymra oss för morgondagen innan det är alldeles för sent.

I den här textens rubrik så skriver jag att vi ska göra oss bekymmer för morgondagen och att det är Trädgårdsmästarens uppdrag. Så vem är då Trädgårdsmästaren?

I Bibelns andra skapelseberättelse, i Första Moseboks andra kapitel, går det att läsa om hur människan får sitt uppdrag som Trädgårdsmästare. Gud sätter människan i Edens trädgård och hennes uppgift är att bruka och vårda den. I den första skapelseberättelsen fick vi uppgiften att härska över djuren och naturen. Och det är sorgligt att tänka att det är härskaruppdraget som har fått störst utrymme. Så nu om någonsin är det viktigt att vi utforskar uppdraget som Trädgårdsmästare.

Bilden av trädgården är ständigt närvarande

Trädgården är en bild som återkommer på många ställen i Bibeln. Vid livets början med Edens trädgård. I flera av profetböckerna så används bilden av trädgårdar, både där människan har härskat genom att söndra och förstöra och Gud återupprättar och målar upp trädgårdar som dryper av frukt när allting ska återupprättas. I flera av Jesu

liknelser så återkommer trädgården. Då som bilder för himlen och Guds rike. Trädgården är också närvarande vid livets slut. Getsemane örtaträdgård, den plats där det går upp för Jesus hur hans slut kommer att bli. Trädgården och trädgårdsmästaren dyker upp som en bild också för uppståndelsen. I Johannesevangeliet när graven är tom så är Jesus där, som Maria från Magdala inte till en början känner igen, utan tar honom just för en trädgårdsmästare. Cirkeln är på nåt vis sluten. Både den bibliska berättelsen men också livets berättelse. Det börjar, slutar och börjar igen i trädgården och där trädgårdsmästaren har en särskild uppgift att bruka och vårda. Jesus är vår förebild. Han blev människa för att visa oss tillrätta när vi villat bort oss. Han vill påminna oss om uppdraget vi en gång fick och som han är med och delar med oss.

Ett mönster att leva av och för

Jag vill tro att om vi håller oss till uppdraget att vårda, bruka och inte ta mer än vi behöver, uppdraget att med Trädgårdsmästarens omsorg göra oss bekymmer för morgondagen, så hittar vi ett mönster att leva av och för. Ett mönster som också bjuder motstånd till de som vill härska genom att sätta sig över djuren och naturen. Ett mönster som inte bara bjuder motstånd utan som också ger hopp. För om det är något som vår tid behöver när det gäller klimathotet och skapelsens vånda så är det just hopp. Att följa det livsmönster som gavs oss redan i skapelsen är konkret och hoppfullt. Att åter titta på himlens fåglar liljorna på marken och se dem som förebilder i sättet att leva.

Sugen på att läsa mer om tro och klimatet? Här kommer ett lästips på två hoppfulla och nyutkomna böcker i ämnet.

Profetisk liturgi

I en tid av överkonsumtion och klimatkris, Göran Lindström

Med alla levande varelser

Hopp och motstånd i klimatkrisens skugga, Fredrik Ivarsson och Annika Spalde

Hanna Brande

Glöm inte att betala medlemsavgiften för 2024

Avgiften på 100 kr betalas
antingen via bg 422-3699 eller
via Swish, nummer 1236918593.